

ERK YMM SİRKÜLER

Sirküler Tarih: 29.01.2022

Sirküler No : 2022.10

Konu: Enflasyon düzeltmesi uygulamasının ertelenmesi ile kur farkı kazanç istisnası düzenlemesi getiren 7352 sayılı Kanun, 29.1.2022 tarihli Resmi Gazete`de yayımlanmıştır.

Özet: 7352 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 29.01.2022 tarihli Resmi Gazete`de yayımlanmış ve yayımı tarihi olan, 29.01.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

7352 sayılı Kanun`la yapılan vergi mevzuatını ilgilendiren düzenlemeler, özetle aşağıda açıklanmıştır.

1. Enflasyon düzeltmesi uygulamasının ertelenmesi

Vergi Usul Kanunu`nun mükerrer 298/A maddesi hükmü çerçevesinde, 2021 takvim yılı sonu itibariyle enflasyon düzeltmesi için aranan her iki koşul da gerçekleşmiştir. Ancak 20.01.2022 tarih ve 7352 sayılı Kanun`la yapılan düzenlemeyle, enflasyon düzeltmesi uygulaması 2023 yılına ertelenmesi öngörülmüştür. Düzenlemeye göre;

- Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere, 2021 ve 2022 hesap dönemleri (özel hesap dönemine tabi kurumlarda 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri) mali tabloları enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacak,
- 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemleri mali tabloları enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacak,
- **31.12.2023 tarihli mali tabloları, enflasyon düzeltmesi koşullarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak, enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zarar hesabında gösterilecek, bu şekilde tespit**

**ERK Denetim ve Yeminli Mali
Müşavirlik Hizmetleri Ltd. Şti.**

Adres: Küçükbakkalköy Mah.
Vedat Günyol Cad. Defne Sok.
No:1 Flora Residence K:11
D.141- 142 Ataşehir/İSTANBUL

Tel : 0.216.340 00 86

Fax : 0.216.340 00 87

E-posta: info@erkymm.com

www.erkymm.com

Bu sirkülerde yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.

edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmayacak, geçmiş yıl zararı da zarar olarak kurum kazancının tespitinde dikkate alınmayacaktır.

2. Kur farkı kazanç istisnası

Sayıli Kanun'la, Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 14. madde hükmüyle, başta yabancı paralarını ve/veya altın bakiyelerini Türk lirasına çeviren, kazancı bilanço esasına göre tespit edilen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının son üç aya isabet eden kısmı ile bu kapsamda açılan vadeli mevduat hesaplarından elde edecekleri faiz ve kâr paylarının kurumlar vergisinden istisna edilmesi öngörülmüştür.

Yapılan düzenlemeye göre;

- Yabancı paralarını Türk Lirasına çeviren, kazançları bilanço esasına göre tespit edilen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, dönüşüm esnasında oluşan kur farkı kazançları da dahil olmak üzere, bu kapsamda açılan vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarından elde edecekleri faiz ve kâr payları,
- 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar dönüşüm kuru üzerinden Türk Lirasına çevirmek suretiyle en az üç ay vadeli mevduat ve katılma hesaplarında değerlendiren kapsamdaki mükelleflerin, bu hesaplardan elde edecekleri kazançları ile dönüşüm tarihinde oluşan kur farkı kazançlarının, son geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle dönüşümün gerçekleştiği tarih arasına isabet eden kısmı,
- 31.12.2021 tarihli bilançoda yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın hesabı bakiyelerini, 2022 sonuna kadar dönüşüm fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevirmeleri ve bu tutarı maddede belirtilen şekilde değerlendirmeleri durumunda, dönüşüm tarihinde oluşan kazanç ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dahil olmak üzere bu kapsamda açılan hesaplardan vade sonunda elde edilecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar,

öngörülen koşullar çerçevesinde, gelir/kurumlar vergisinden istisna tutulacaktır.

Kanun'la ayrıca,

- Öngörülen süre ve şekilde dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnayla sınırlı olmak üzere Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. maddesinin üçüncü fıkrası hükmünün uygulanmaması öngörülmüş,

○ Bu çerçevede yabancı paralarını ve altın hesaplarını Türk Lirasına çevirecek kurumlar vergisi mükelleflerinin dönüşüm esnasında oluşabilecek kambiyo zararları nedeniyle olumsuz etkilenmeleri önlenmiş ve gerek yabancı paraların gerekse altın hesaplarının Türk Lirasına dönüşümü esnasında yabancı paraların veya altın hesabının değerlemesinden bir zarar oluşması hâlinde bu zararın kurum kazancının tespitinde dikkate alınabilmesi sağlanmıştır.	
--	--

1. Enflasyon Düzeltmesi Uygulamasının Ertelenmesi

Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298/A maddesi hükmü çerçevesinde, 2021 takvim yılı sonu itibariyle enflasyon düzeltmesi için aranan her iki koşul da gerçekleşmiştir. Ancak 20.01.2022 tarih ve 7352 sayılı Kanun'la yapılan düzenlemeyle, enflasyon düzeltmesi uygulaması 2023 yılına ertelenmesi öngörülmüştür. Düzenlemeye göre;

- Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere, 2021 ve 2022 hesap dönemleri (özel hesap dönemine tabi kurumlarda 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri) mali tabloları enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacak,
- 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemleri mali tabloları enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacak,
- ***31.12.2023 tarihli mali tabloları, enflasyon düzeltmesi koşullarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak, enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zarar hesabında gösterilecek, bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmayacak, geçmiş yıl zararı da zarar olarak kurum kazancının tespitinde dikkate alınmayacaktır.***

2. Kur Korumalı Mevduat Kapsamında Elde Edilen Kur Farkı, Faiz ve Kâr Payı Gelirlerinde Kurumlar Vergisi İstisnası

11 Ocak 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile "Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ"de değişiklikler yapılarak daha önce sadece yurt içi yerleşik gerçek kişiler için geçerli olan uygulamaya yurt içi yerleşik tüzel kişiler de dahil edilmişti.

Buna göre yurt içi yerleşik gerçek kişilerin 20.12.2021 tarihinde mevcut olan, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31.12.2021 tarihinde mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz Sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilecektir. Banka tarafından yurt içi yerleşik gerçek kişiler için 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli ve yurt içi yerleşik tüzel kişiler için 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılacaktır.

Bu konuyla ilgili olarak 7352 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanunu'na aşağıda ayrıntılarına yer verilen geçici 14. madde eklenmiştir.

2.1. 2021 yılı 4.geçici vergi beyan dönemine (17 Şubat 2022 tarihine) kadar Türk Lirasına çevrilen dövizler

Söz konusu madde kapsamında kurumların **31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını** 4. geçici vergi beyannamesinin verilme tarihine **(17 Şubat 2022) kadar TL'ye çevirmeleri** ve bu suretle elde edilen Türk Lirası varlığı bu kapsamda açılan en az 3 ay vadeli Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda elde edilen aşağıdaki kazançlar kurumlar vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.

- Söz konusu yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 01.10.2021 ilâ 31.12.2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,
- 2021 yılı 4. geçici vergi beyannamesinin verilme tarihine (17 Şubat 2022) kadar TL'ye çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dahil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar.

2.2. 2022 yılında, 17 Şubat 2022'den sonra Türk Lirasına çevrilen dövizler

Yukarıda da belirttiğimiz gibi 17 Şubat'a kadar satılan dövizlerle ilgili en önemli avantaj 1 Ekim ile 31 Aralık 2021 tarihler arasındaki kur değerlemesinden kaynaklanan gelirin de istisna edilmesidir. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bilançoda yer alan dövizini 17 Şubat 2022'den sonra bozduranlar için böyle bir istisna geçerli değildir.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bilançoda yer alan dövizin 2022 yılı sonuna kadar (17 Şubat 2022'den sonra) dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmesi ve bunun en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirilmesi durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı kurumlar vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir. Diğer taraftan dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan gelirler de dahil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar da bu istisnadan yararlanabilecektir.

2.3. Türk Lirasına çevrilen altın hesapları

31 Aralık 2021 tarihli bilançolarda yer alan altın hesapları ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesapları da kapsama girmektedir.

Bu hesap bakiyelerinin 2022 yılı sonuna kadar dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilmesi ve ardından en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri halinde elde edilen gelirler de istisna olarak değerlendirilecektir. İstisna edilecek gelir ve kazançlar; söz konusu varlıkların TL'ye çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile vade sonunda elde edilen faiz ve kâr paylarından oluşmaktadır. Dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da istisna kapsamında değerlendirilmektedir.

2.4. Dönüşüm sırasında yabancı paraların veya altın hesabının değerlendirilmesinden zarar oluşması

Meclis Genel Kurulundaki görüşmeler sırasında bir önergeyle, dönüşüm kuru fiyatı üzerinden Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnaya sınırlı olmak üzere Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. maddesinin 3. fıkrası¹ hükmünün uygulanmayacağına ilişkin fıkra eklenmiştir.

¹ "İştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri hariç olmak üzere, kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmez."

Bu düzenlemeyle finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla yabancı paralarını ve altın hesaplarını Türk Lirasına çevirecek kurumlar vergisi mükelleflerinin dönüşüm esnasında oluşabilecek kambiyo zararları nedeniyle olumsuz etkilenmeleri önlenmekte ve gerek yabancı paraların ve gerekse altın hesaplarının Türk Lirasına dönüşümü esnasında yabancı paraların veya altın hesabının değerlendirilmesinden bir zarar oluşması halinde bu zararın kurum kazancının tespitinde dikkate alınabilmesine olanak sağlanmaktadır.

2.5. Kanun kapsamında açılan Türk Lirası hesaplardan vadeden önce çekim yapılması

Türk lirası mevduat veya katılım hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte mükelleflerden tahsil edilecektir.

Vergi ziyai cezası, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergi tutarının bir katı kadar, gecikme faizi ise aylık yüzde 1,60 olarak uygulanmaktadır.

2.6. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler

Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan görüşmeler sırasında, yukarıdaki istisna hükümlerinin, aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanacağına ilişkin düzenleme Kanun Teklifine eklenmiş ve bu şekilde kanunlaşmıştır.

3. Yürürlük

Kanun'un yayım tarihi olan 29 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.